

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2150/2005**2005 m. gruodžio 23 d.****nustatantis lankstaus oro erdvės naudojimo bendrąsias taisykles****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

nurodoma, kad daugeliu aspektų galima būtų geriau taikyti lankstų oro erdvės naudojimą Europoje.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo ⁽¹⁾, ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį,

(6) Lankstaus oro erdvės koncepcija taip pat taikoma oro erdvei virš atviros jūros. Toks taikymas neturėtų pažeisti valstybių narių teisių ir pareigų pagal 1944 m. gruodžio 7 d. Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją (Čikagos konvenciją) ir jos priedus arba 1982 m. JT jūrų teisės konvenciją.

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nustatantį bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentą) ⁽²⁾, ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį,

(7) Kai kurių rūšių veiklai dėl su ja susijusių skrydžių pobūdžio arba tokios veiklos pavojingų savybių, taip pat siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugų atskyrimą nuo toje veikloje nedalyvaujančio oro eismo, būtina rezervuoti tam tikros apimties oro erdvę išskirtiniam ar specialiam naudojimui vykdant tokią veiklą apibrėžtą laikotarpį.

kadangi:

(1) Lankstus oro erdvės naudojimas yra Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) apibrėžta ir Europos saugios navigacijos organizacijos (Eurokontrolės) išplėtotą oro erdvės valdymo koncepcija, pagal kurią oro erdvė neturėtų būti apibrėžta kaip tik civilinė ar tik karinė oro erdvė, bet laikoma nedalomu kontinuumu, kuriame kuo geriau turi būti tenkinami visų naudotojų poreikiai.

(8) Veiksmingam ir suderintam lankstaus oro erdvės naudojimo taikymui Europos bendrijoje reikalingos aiškios ir nuoseklios taisyklės dėl civilinio – karinio koordinavimo, kuriose būtų atsižvelgiama į visų naudotojų poreikius ir įvairių jų veiklos sričių pobūdį.

(2) Remiantis Reglamentu (EB) Nr. 549/2004 8 straipsnio 1 dalimi Eurokontrolė buvo įgaliota padėti Komisijai parengti lankstaus oro erdvės naudojimo įgyvendinimo taisykles. Šiame reglamente visiškai atsižvelgiama į Eurokontrolės 2004 m. gruodžio 30 d. pateiktą ataskaitą.

(9) Siekiant užtikrinti, kad visi naudotojai veiksmingai naudotų oro erdvę, veiksmingos civilinės – karinės koordinavimo procedūros turėtų būti grindžiamos nustatytais taisyklėmis ir standartais.

(3) Šis reglamentas netaikomas karinėms operacijoms ir mokymams, kaip nustatyta Reglamentu (EB) Nr. 549/2004 1 straipsnio 2 dalyje.

(10) Taikant lankstaus oro erdvės naudojimo koncepciją, būtina didinti kaimyninių valstybių narių bendradarbiavimą, tuo pačiu atsižvelgiant į tarpvalstybinę veiklą.

(4) Pareiškimu dėl karinių klausimų, susijusių su bendru Europos dangumi ⁽³⁾, valstybės narės išsipareigojo tarpusavyje bendradarbiauti atsižvelgiant į nacionalinius karinius reikalavimus siekdamos užtikrinti, kad visi oro erdvės naudotojai visose valstybėse narėse visiškai ir vienodai taikytų lankstaus oro erdvės naudojimo koncepciją.

(11) Civilinio – karinio bendradarbiavimo organizavimo skirtumai Bendrijoje riboja vieningą ir savalaikį oro erdvės valdymą. Todėl yra būtina visose valstybėse narėse nustatyti asmenis ir (arba) organizacijas, atsakingus už lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymą. Ši informacija turi būti perduodama visoms valstybėms narėms.

(5) 2001 m. spalio mėn. bendrame Eurokontrolės Veiklos peržiūros skyriaus ir Eurokontrolės agentūros pranešime

(12) Nuoseklios civilinio – karinio koordinavimo ir bendros oro erdvės naudojimo procedūros yra esminė sąlyga funkcinį oro erdvės blokų, kaip apibrėžiama Reglamente (EB) Nr. 549/2004, sukūrimui.

⁽¹⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 20.⁽²⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 1.⁽³⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 9.

- (13) Lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijoje nustatytas oro erdvės valdymas strateginiu, taktiką parengiančiu ir taktiniu lygmeniu, kurie apima atskiras, bet glaudžiai susijusias valdymo funkcijas ir todėl turi būti nuosekliai vykdomos, siekiant užtikrinti veiksmingą oro erdvės naudojimą.
- (14) Oro eismo valdymo programos, rengiamos bendradarbiaujant Europos lygmeniu, turėtų sudaryti sąlygas palaipsniui pasiekti oro erdvės valdymo, oro eismo srautų valdymo ir oro eismo paslaugų funkcijų suderinimo.
- (15) Kai įvairios aviacinės veiklos vykdomos toje pačioje oro erdvėje, bet joms taikomi skirtingi reikalavimai, jų koordinavimu turi būti siekiama užtikrinti tiek saugų skrydžių vykdymą, tiek optimalų turimos oro erdvės išnaudojimą.
- (16) Informacijos apie oro erdvės statusą ir konkrečias oro eismo situacijas tikslumas ir savalaikis šios informacijos perdavimas civiliniams ir kariniams dispečeriams yra tiesiogiai susijęs su operacijų saugumu ir veiksmingumu.
- (17) Visoms šalims, norinčioms pasinaudoti sukurtų oro erdvės struktūrų teikiama nauda, pildant ar keičiant skrydžio planus yra būtina turėti savalaikę prieigą prie naujausios informacijos apie oro erdvės statusą.
- (18) Reguliarus oro erdvės naudojimo įvertinimas yra svarbi priemonė didinant civilinių ir karinių paslaugų teikėjų ir naudotojų pasitikėjimą ir yra būtinas veiksnys gerinant oro erdvės suskirstymą ir oro erdvės valdymą.
- (19) Metinėje ataskaitoje dėl lankstaus oro erdvės naudojimo taikymo, nurodytoje Reglamento (EB) Nr. 551/2004 7 straipsnio 2 dalyje, turi būti pateikiama reikiama informacija, surinkta atsižvelgiant į pirminius tikslus ir siekiant geriau tenkinti naudotojų poreikius.
- (20) Civilinių oro eismo paslaugas teikiančių vienetų ir karinių oro eismo paslaugas teikiančių vienetų ir (arba) karinių valdymo vienetų koordinavimo reikalavimų atitikimui pasiekti reikėtų numatyti pereinamąjį laikotarpį.
- (21) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro dangaus komiteto, įsteigto pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 5 straipsnio 1 dalį, nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reguliavimo dalykas

Šiuo reglamentu sustiprinamas ir suderinamas lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos, apibrėžtos Reglamento (EB) Nr.

549/2004 2 straipsnio 22 punkte, taikymas bendrame Europos danguje siekiant palengvinti oro erdvės valdymą ir oro eismo valdymą nepažeidžiant bendros transporto politikos ribų.

Visų pirma šis reglamentas nustato taisykles, skirtas užtikrinti glaudesniai civilinių ir karinių institucijų, atsakingų už oro eismo valdymą, kuris vykdomas valstybių narių kompetencijoje esančioje oro erdvėje, bendradarbiavimui.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

1. Šiame reglamente taikomi Reglamente (EB) Nr. 549/2004 pateikti sąvokų apibrėžimai.
2. Be 1 dalyje nurodytų sąvokų apibrėžimų taikomi šie sąvokų apibrėžimai:
  - a) „oro erdvės valdymo vienetas (AMC)“ – tai vienetas, atsakingas už kasdienį oro erdvės, už kurią atsako viena ar daugiau valstybių narių, valdymą;
  - b) „oro erdvės rezervavimas“ – tai nustatytos apimtys oro erdvė, laikinai rezervuota išskirtiniam arba specialiam tam tikrų kategorijų naudotojų naudojimui;
  - c) „oro erdvės apribojimas“ – tai nustatytos apimtys oro erdvė, kurioje nustatytais laikotarpiais gali būti vykdoma veikla, kelianti pavojų orlaivių skrydžiams („pavojinga zona“); arba oro erdvė virš valstybės sausumos plotų arba teritorinių vandenų, kurioje pagal tam tikras nustatytas sąlygas ribojami orlaivių skrydžiai („apribota zona“); arba oro erdvė virš valstybės sausumos plotų arba teritorinių vandenų, kurioje draudžiami orlaivių skrydžiai („draudžiama zona“);
  - d) „oro erdvės struktūra“ – tai tam tikros apimtys oro erdvė, skirta saugiam ir optimaliam orlaivio veikimui užtikrinti;
  - e) „oro eismo paslaugas teikiantis vienetas (ATS vienetas)“ – tai civilinės arba karinės tarnybos vienetas, atsakingas už oro eismo paslaugų teikimą;
  - f) „civilinis – karinis koordinavimas“ – tai civilinių ir karinių institucijų, įgaliotų priimti sprendimus ir sutarti dėl veiksmų plano, vykdomas koordinavimas;
  - g) „kontroliuojantis karinis vienetas“ – tai bet koks stacionarus ar mobilus karinis vienetas, valdantis karinį oro eismą ir (arba) vykdamas kitą veiklą, kuriai dėl jos ypatingo pobūdžio gali būti būtina rezervuoti arba apriboti oro erdvę;

- h) „tarpvalstybinė oro erdvė“ – tai oro erdvės struktūra, išeinanti už nacionalinių sienų ir (arba) skrydžių informacijos regionų ribų;
- i) „numatomas skrydžio kelias“ – tai skrydžio kelias ir su tuo susiję nuolat atnaujinami skrydžio duomenys, apibūdinantys numatomą skrydžio trajektoriją iki kelionės tikslo;
- j) „skrydžio kelias“ – tai orlaivio kelias oru, apibrėžiamas trimatėje erdvėje;
- k) „realus laikas“ – tai faktinis proceso ar įvykio vyksmo laikas;
- l) „atskyrimas“ – tai atstumas tarp orlaivių, skrydžio lygių arba maršrutų;
- m) „naudotojai“ – tai civiliniai arba kariniai ore veikiančios orlaiviai bei bet kokios kitos šalys, kurioms reikalinga oro erdvė.

3 straipsnis

Principai

„Lankstaus oro erdvės naudojimo“ koncepcija grindžiama tokiais principais:

- a) civilinių ir karinių institucijų koordinavimas organizuojamas strateginiu, taktikos parengimo ir taktiniu oro erdvės valdymo lygmenimis sudarant susitarimus ir nustatant procedūras siekiant padidinti oro erdvės pajėgumą ir saugumą bei pagerinti orlaivių naudojimo efektyvumą ir lankstumą;
- b) oro erdvės valdymo, oro eismo srautų valdymo ir oro eismo paslaugų suderinamumas užtikrinamas ir palaikomas a punkte nurodytuose trijuose oro erdvės valdymo lygmenyse siekiant visiems naudotojams užtikrinti efektyvų oro erdvės planavimą, paskirstymą ir naudojimą;
- c) oro erdvės rezervavimas išskirtiniam ar specialiam tam tikrų kategorijų naudotojų naudojimui yra laikino pobūdžio ir taikomas tik ribotą laiką – tol, kol oro erdvė iš tikrųjų naudojama, ir toks rezervavimas panaikinamas pasibaigus jį sąlygojusiai veiklai;
- d) valstybės narės tarpusavyje bendradarbiauja siekdamos veiksmingai ir nuosekliai taikyti lankstaus oro erdvės naudojimo koncepciją kertant nacionalines sienas ir (arba) skrydžių informacijos regionų ribas ir visų pirma sprendžia su tarpvalstybine veikla susijusius klausimus; šis bendradarbiavimas apima visus susijusius teisinius, veiklos ir techninius klausimus;
- e) oro eismo paslaugas teikiantys vienetai ir naudotojai turi kuo geriau išnaudoti jiems prieinamą oro erdvę.

4 straipsnis

Strateginis oro erdvės valdymas (1 lygmuo)

1. Valstybės narės vykdo šias užduotis:
  - a) užtikrina bendrą lankstaus oro erdvės naudojimo koncepcijos taikymą strateginiu, taktikos parengimo ir taktiniu lygmenimis;
  - b) reguliariai peržiūri naudotojų poreikius;
  - c) patvirtina veiklą, kurios vykdymui būtinas oro erdvės rezervavimas arba apribojimas;
  - d) nustato laikinas oro erdvės struktūras ir procedūras siekiant suteikti daugiau galimybių dėl oro erdvės rezervavimo ir maršrutų;
  - e) nustato kriterijus ir procedūras dėl kaitomų horizontalių ir vertikalinių oro erdvės ribų sukūrimo ir naudojimo, kad būtų galima įvertinti įvairius skrydžių kelių svyravimus ir trumpalaikius skrydžių pakeitimus;
  - f) įvertina nacionalines oro erdvės struktūras ir maršrutų tinklą siekiant numatyti lanksčias oro erdvės struktūras ir procedūras;
  - g) nustato specialias sąlygas, apibrėžiančias, ar atsakomybė už civilinių ir karinių skrydžių atskyrimą tenka oro eismo paslaugas teikiantiems vienetais, ar kontroliniams kariuomenės vienetais;
  - h) su kaimyninėmis valstybėmis narėmis plėtoja tarpvalstybinę oro erdvės naudojimą, jei to reikia eismo srautams ir naudotojų veiklai užtikrinti;
  - i) suderina savo oro erdvės valdymo politiką su kaimyninių valstybių narių oro erdvės valdymo politika siekiant bendrai spręsti dėl oro erdvės naudojimo kertant nacionalines sienas ir (arba) skrydžių informacijos regionų ribas;
  - j) siekiant visiems Bendrijos naudotojams užtikrinti optimalų oro erdvės naudojimą, glaudžiai bendradarbiaudamos ir koordinuodamos veiksmus su kaimyninėmis valstybėmis narėmis valstybės narės nustato ir sudaro sąlygas naudotojams naudotis oro erdvės struktūromis, kai atitinkamos oro erdvės struktūros turi didelį poveikį eismui kertant nacionalines sienas ir (arba) skrydžių informacijos regionų ribas;
  - k) su kaimyninėmis valstybėmis narėmis nustato bendrus standartus dėl civilinių ir karinių skrydžių atskyrimo vykdančią tarpvalstybinę veiklą;

- l) kad užtikrintų deramą naudotojų reikalavimų tenkinimą, valstybės narės sukuria konsultavimosi tarp 3 dalyje nurodytų asmenų arba organizacijų ir visų susijusių partnerių bei organizacijų mechanizmus;
- m) įvertina ir peržiūri oro erdvės procedūras ir lankstaus oro erdvės naudojimo veiklos vykdymą;
- n) nustato mechanizmus duomenims apie visus prašymus, oro erdvės struktūrų paskirstymą ir naudojimą archyvuoti, siekiant juos panaudoti analizei ir planavimui.

Sąlygos, nurodytos g punkte, pagrindžiamos dokumentais ir į jas atsižvelgiama atliekant 7 straipsnyje nurodytą saugumo įvertinimą.

2. Tose valstybėse narėse, kuriose tiek civilinės, tiek karinės institucijos yra atsakingos už oro erdvės valdymą arba jame dalyvauja, 1 dalyje nurodytos užduotys vykdomos vadovaujantis bendromis civilinėmis – karinėmis procedūromis.

3. Valstybės narės nustato asmenis arba organizacijas, atsakingus už 1 dalyje išvardytų užduočių vykdymą, ir praneša apie juos Komisijai. Siekdama skatinti valstybių narių bendradarbiavimą Komisija atnaujina visų nustatytų asmenų arba organizacijų sąrašą ir jį paskelbia.

5 straipsnis

Taktiką parengiantis oro erdvės valdymas (2 lygmuo)

1. Remdamosi 4 straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis ir procedūromis valstybės narės paskiria arba sukuria oro erdvės valdymo vienetą oro erdvės paskirstymui vykdyti.

Tose valstybėse narėse, kuriose tiek civilinės, tiek karinės institucijos yra atsakingos už oro erdvės valdymą arba jame dalyvauja, šis valdymo vienetas yra civilinis – karinis vienetas.

2. Dvi arba daugiau valstybių narių gali sukurti bendrą oro erdvės valdymo vienetą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurtos tinkamos pagalbinės sistemos tam, kad oro erdvės valdymo vienetai galėtų vykdyti oro erdvės paskirstymo operacijas ir laiku visiems susijusiems naudotojams, oro erdvės valdymo vienetams, oro eismo paslaugų teikėjams ir visiems susijusiems partneriams bei organizacijoms pranešti apie galimybes naudotis oro erdve.

6 straipsnis

Taktinis oro erdvės valdymas (3 lygmuo)

1. Valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų sukurtos civilinio – karinio koordinavimo procedūros ir ryšių infrastruktūra tarp atitinkamų oro eismo paslaugas teikiančių vienetų ir kontrolinių

karinių vienetų, kad būtų galima keistis oro erdvės duomenimis siekiant realiu laiku aktyvuoti, dezaktyvuoti ar perskirstyti taktiką parengiančiame lygmenyje paskirstytą oro erdvę.

2. Valstybės narės turi užtikrinti, kad atitinkami kontroliniai kariniai vienetai ir oro eismo paslaugas teikiantys vienetai laiku ir veiksmingai keistųsi informacija apie bet kokius numatomo tos oro erdvės aktyvavimo pakeitimus ir visiems susijusiems naudotojams praneštų apie esamą oro erdvės statusą.

3. Siekiant užtikrinti saugumą valdant civilinių ir karinių skrydžių sąveiką valstybės narės turi užtikrinti, kad tarp oro eismo paslaugas teikiančių vienetų ir kontrolinių karinių vienetų būtų sukurtos koordinavimo procedūros ir pagalbinės sistemos.

4. Valstybės narės turi sukurti civilinių ir karinių oro eismo paslaugas teikiančių vienetų koordinavimo procedūras, kuriomis būtų sudarytos sąlygos tiesiogiai pranešti reikiamą informaciją specifinėms eismo situacijoms spręsti, kai civiliniai ir kariniai dispečeriai teikia paslaugas toje pačioje oro erdvėje. Ši susijusi informacija, laiku apsiikeičiant skrydžių duomenimis, įskaitant orlaivių padėtis ir numatomą skrydžio maršrutą, turi būti pateikiama – ypač kai ji reikalinga saugos sumetimais – civiliniams ir kariniams dispečeriams bei kontroliniams kariniams padaliniais.

5. Keliose valstybėse vykdomos veiklos atveju valstybės narės turi užtikrinti, kad civilinio oro eismo paslaugas teikiantys vienetai ir karinio oro eismo paslaugas teikiantys vienetai ir (arba) kontroliniai kariniai vienetai, kuriems ta veikla daro poveikį, susitartų dėl bendrų procedūrų specifinėms eismo situacijoms valdyti ir pagerinti oro erdvės valdymą realiu laiku.

7 straipsnis

Saugumo įvertinimas

Siekiant išlaikyti arba pagerinti esamą saugos lygį, valstybės narės turi užtikrinti, kad prieš įvedant bet kokius lankstaus oro erdvės naudojimo veiklos pakeitimus, saugos valdymo proceso kontekste būtų atliktas saugos įvertinimas, įskaitant pavojų nustatymą, rizikos įvertinimą ir sumažinimą.

8 straipsnis

Pranešimas

Teikdamos metines ataskaitas apie lankstaus oro erdvės naudojimą, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 551/2004 7 straipsnio 2 dalyje, valstybės narės turi pateikti informaciją, nurodomą šio reglamento priede.

9 straipsnis

Atitikties stebėseną

Vykdydamos patikrinimus, apžiūras ir saugos auditą, valstybės narės prižiūri, kad būtų laikomasi šio reglamento nuostatų.

10 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis taikomas 12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2005 m. gruodžio 23 d.

Komisijos vardu
Jacques BARROT
Pirmininko pavaduotojas

PRIEDAS

METINĖJE ATASKAITOJE DĖL LANKSTAUS ORO ERDVĖS NAUDOJIMO TAIKYMO REIKALAUJAMOS INFORMACIJOS SĄRAŠAS

- Bendras nacionalinės organizacijos aprašymas ir jos atsakomybės sritys 1, 2 ir 3 lygmenimis pagal lankstaus oro erdvės naudojimo koncepciją.
  - Strateginiu, taktiką parengiančiu ir taktiniu oro erdvės valdymo lygmenimis sudarytų susitarimų, nustatytų procedūrų ir pagalbinių sistemų veikimo įvertinimas. Toks įvertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į visų naudotojų orlaivių naudojimo saugumą, oro erdvės pajėgumą, efektyvumą ir lankstumą.
  - Problemos, su kuriomis susidurta įgyvendinant šį reglamentą, kokių veiksmų imtasi ir ką reikėtų keisti.
  - Nacionalinių patikrinimų, apžiūrų ir saugos audito rezultatai.
  - Valstybių narių bendradarbiavimas oro erdvės valdymo srityje, ypač kuriant ir valdant tarptautinę oro erdvę ir vykdant tarptautinę veiklą.
-